

Uchwała Nr 44/2003
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z 16 kwietnia 2003 roku

w sprawie stwierdzenia nieważności części uchwały Nr 33/V/2003 Rady Miasta i Gminy Świerzawa z 5 marca 2003 roku w sprawie wprowadzenia zmian do uchwały Nr 69/XI/99 Rady Miasta i Gminy Świerzawa z 29 czerwca 1999 roku w sprawie inkasa podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od nieruchomości i opłat lokalnych, określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso

Na podstawie art.18 ust.1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2001 roku Nr 55 poz.577 ze zm.) oraz art.91 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 roku Nr 142, poz.1591 ze zm.), Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu uchwala, co następuje:

§ 1.

Stwierdza się nieważność części uchwały Nr 33/V/2003 Rady Miasta i Gminy Świerzawa z dnia 5 marca 2003 roku w sprawie wprowadzenia zmian do uchwały Nr 69/XI/99 Rady Miasta i Gminy Świerzawa z dnia 29 czerwca 1999 roku w sprawie inkasa podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od nieruchomości i opłat lokalnych, określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso w zakresie §3 od słów „... i ma zastosowanie od roku podatkowego 2003”, z powodu istotnego naruszenia art.42 ustawy o samorządzie gminnym, w związku z art.4 ust.1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 roku o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. Nr 62, poz.718).

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Prowadząc postępowanie nadzorcze w stosunku do uchwały Nr 33/V/2003 Rady Miasta i Gminy Świerzawa z dnia 5 marca 2003 roku w sprawie wprowadzenia zmian do uchwały Nr 69/XI/99 Rady Miasta i Gminy Świerzawa z dnia 29 czerwca 1999 roku w sprawie inkasa podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od nieruchomości i opłat lokalnych, określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu stwierdziło co następuje.

Przedmiotowa uchwała wpłynęła do organu nadzoru w dniu 4 kwietnia 2003 roku. Rada Miasta i Gminy w §3 przedmiotowej uchwały przyjęła, iż: „Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego i ma zastosowanie od roku podatkowego 2003”.

W świetle Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. Nr 78, poz.483) źródłami prawa powszechnie obowiązującego są m.in. na obszarze działania organów, które je ustanowiły, akty prawa miejscowego (art.87). Akty te mogą ustanowić organy samorządu terytorialnego, działając na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie (art.91). Warunkiem wejścia w życie aktów prawa miejscowego jest ich ogłoszenie (art.88 ust.1). Regulacje powyższe Konstytucji znalazły odzwierciedlenie w Rozdziale 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym zatytułowanym „Akty prawa miejscowego stanowione przez gminę”. Aktami prawa miejscowego są akty organów gminy, które:

1. mają umocowanie w upoważnieniach ustawowych do ich wydania przez organy gminy oraz,
 2. zawierają normy powszechnie obowiązujące na obszarze gminy.
- Niewątpliwie należy stwierdzić, iż przedmiotowa uchwała Rady Miasta i Gminy znajduje umocowanie w art.18 ust.2 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym oraz:
- art.6b ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (Dz. U. z 1993 roku Nr 94, poz.431 ze zm.),
 - art.6, ust.8 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o podatku leśnym (Dz. U. Nr 200, poz.1682),
 - art.6 ust.12 i art.19, ust.2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2002 roku Nr 9, poz.84 ze zm.).

Charakter norm prawnych stanowiących na podstawie wyżej wymienionej regulacji ustawy o samorządzie gminnym i ustaw podatkowych sprowadza się do zarządzenia poboru podatków w drodze inkasa, określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso. W związku z powyższym biorąc pod uwagę w/w przesłanki formalne, jakie musi spełnić akt prawa miejscowego, należy stwierdzić, iż przedmiotowa uchwała zawiera normy o charakterze generalnym i abstrakcyjnym, które są adresowane do bliżej nieokreślonego kręgu adresatów zewnętrznych w stosunku do struktur samorządu terytorialnego, a zatem jest niewątpliwie aktem prawa miejscowego, który dla swojej ważności wymaga promulgacji w odpowiednim dzienniku urzędowym. Art.40 ust.1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż na podstawie upoważnień ustawowych gminie przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego obowiązujących na obszarze gminy. Natomiast zgodnie z art.42 ustawy o samorządzie gminnym – zasady i tryb ogłaszania aktów prawa miejscowego określa ustawa z dnia 20 lipca 2000 roku o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. Nr 62, poz.718). Przedmiotowa ustawa w art.13 pkt 2 stanowi między innymi, iż w wojewódzkim dzienniku urzędowym ogłasza się m.in. akty prawa miejscowego stanowione przez (...) organ gminy (...). Z kolei art.4 ust.1 przedmiotowej ustawy stanowi, iż: akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy. Rada Miasta i Gminy Świerzawa podejmując przedmiotową uchwałę w §3 określiła moment wejścia uchwały zgodny z powszechnie obowiązującymi przepisami, lecz nadała mu w drugiej części zdania moc wsteczną. W związku z powyższym organ stanowiący nadając uchwale moc obowiązującą wsteczną naruszył art.42 ustawy o samorządzie gminnym w związku z art.4 ust.1 i art.13 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 roku o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych. Należy podkreślić, iż Rada Miasta i Gminy nie może przez własne czynności modyfikować terminów ustawowych określających termin wejścia aktów prawa miejscowego w życie. Taką modyfikacją jest właśnie stwierdzenie, iż akt ten „ma zastosowanie od roku podatkowego 2003”, a więc od 1 stycznia tego roku, mimo iż został podjęty w dniu 5 marca 2003 roku. Określenie prawidłowego momentu wejścia uchwały w życie oraz ogłoszenie go w formach przewidzianych przez prawo powszechnie obowiązujące, stanowi istotny element zachowania zasady zaufania obywateli do porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej.

Biorąc pod uwagę wywody poczynione powyżej należało orzec jak w sentencji.

Jednocześnie Kolegium zwraca uwagę, że przedmiotowa uchwała została podjęta w dniu 5 marca 2003 roku, natomiast do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu wpłynęła 4 kwietnia 2003 roku, tj. po upływie 30 dni od dnia jej podjęcia. Stosownie do postanowień art.90 ust.2 ustawy o samorządzie gminnym wójt lub burmistrz przedkłada regionalnej izbie obrachunkowej uchwały objęte zakresem nadzoru izby w ciągu 7 dni od dnia ich podjęcia. Powyższe oznacza, że termin ustawy został naruszony.

Na niniejszą uchwałę Radzie Miasta i Gminy Świerzawa przysługuje skarga, którą wnosi się bezpośrednio do Naczelnego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu, ul. Św. Mikołaja 78/79 w terminie 30 dni od daty doręczenia niniejszej uchwały.

Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
we Wrocławiu

/ - / dr Bogdan Cybulski